

Jerzy Starnawski

Pierwsze uczczenie Norwida w polonistycznym środowisku lubelskim

---

Rocznik Lubelski 39, 217-218

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Pierwsze uczczenie Norwida w polonistycznym środowisku lubelskim

Po wielu latach prawdziwego rozkwitu norwidologii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (działalność badawcza i – owocna – nauczycielska Ireny Sławińskiej; aktywność nie tylko badawcza i nauczycielska Stefana Sawickiego oraz stworzonego przezeń poważnego ośrodka norwidowskiego; działalność jego uczniów i następców) wypada przypomnieć moment, w którym po raz pierwszy symbolicznie wmurowano na Uniwersytecie Lubelskim (jeszcze wówczas nie KUL) kamień węgielny norwidologii.

W roku 1921 upłynęło sto lat od urodzenia Cypriana Kamila Norwida. Rocznicy tej nie obchodzono w Polsce tak powszechnie i tak uroczysto, jak miało to miejsce w przypadku jubileuszy Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i Zygmunta Krasińskiego w latach: 1890 (sprowadzenie Mickiewicza na Wawel), 1898, 1899, 1909, 1912. Norwid w latach dwudziestych XX w. był już przez część czytającej Polski traktowany jako czwarty wielki romantyk, ale nie wszyscy to uznawali. W wykładach uniwersyteckich wielki poeta zaistniał dopiero w 1924 r.

W 1921 r. w „Tygodniku Ilustrowanym” opublikowano poświęcony C.K. Norwidowi artykuł rocznicowy¹. W listopadzie tego samego roku staraniem Związku Zawodowego Literatów Polskich odbył się w Warszawie wieczór ku czci wielkiego poety². Cezary Jellenta opisał w codziennej gazecie, jak Warszawa uczciła poetę³. Stanisław Cywiński – norwidysta najbardziej zaangażowany – wystąpił z artykułem rocznicowym⁴. Te artykuły wspomnieniowe zostały wymienione w selekcyjnej *Bibliografii Norwida*, niepodpisanej, jednak sporządzonej przez Wacława Borowego⁵.

Z pewnością wymienione powyżej akty uczczenia setnej rocznicy urodzin poety nie były jedyne, choć najprawdopodobniej nie było ich wiele więcej. Z tego powodu na uwagę zasługuje lakoniczna informacja o akademii, którą zorganizowała polonistyczna młodzież lubelska. W „Głosie Lubelskim” z 17 kwietnia 1921 r. opublikowano następującą notatkę: „Akademia. Dziś, w niedzielę, o godz. 8-ej

1 Cyprian Kamil Norwid (w setną rocznicę urodzin), „Tygodnik Ilustrowany”, nr 38, 17 IX 1921, s. 598.

2 „Placówka”, XI 1921.

3 C. Jellenta, „Kurier Poranny” 1921, nr 226.

4 S. Cywiński, *Ku czci Cypriana Norwida*, „Gazeta Wileńska”, nr 223, 1921.

5 [W. Borowy], *Bibliografia Norwida*, [w:] *Pamięci Cypriana Norwida*, Warszawa 1946, s. 131–133.

wiecz[orem] odbędzie się w I auli Uniw[ersytetu] Lub[elskiego] uroczysta Akademia ku czci Cypriana Kamila Norwida (z powodu setnej rocznicy), urządzona staraniem Koła Hist[oryczno]-Lit[erackiego] stud[entów] Uniw[ersytetu] Lub[elskiego]. Dochód przeznaczony na bibliotekę Koła⁶. Żałować wypada, że o akademii tej nie wiemy jednak nic poza tym, że się odbyła, że zapadła głęboko w pamięci studentki z lat 1918–1922 – Hanny Boskiej, późniejszej nauczycielki w szkołach średnich⁷. W zbiorze wspomnień opracowanym przez Grażynę Karolewiczównę została zamieszczona fotografia z akademii norwidowskiej⁸, jednak osób upamiętnionych na zdjęciu z 1921 r. nie możemy dziś zidentyfikować. Nie jest znany również program akademii.

Nie była to jedyna akademii norwidowska zorganizowana przez polonistyczną młodzież uniwersytecką KUL. Podobna akademii została zorganizowana przez Koło Polonistów Studentów KUL w 1947 r. Główny referat wygłosiła wówczas Jadwiga Rudnicka, a wśród deklamujących wiersze Norwida był Stefan Sawicki. W tym czasie jednak czczenie Cypriana Kamila Norwida nie było już czymś odosobnionym.

6 *Kronika*, „Głos Lubelski”, R. 8, nr 101, 17 IV 1921, s. 4.

7 Por. jej wspomnienie w: *KUL we wspomnieniach pierwszych studentów z l. 1918–1925*, red. G. Karolewiczówna, Lublin 1978, s. 91–92. W pierwszych latach po drugiej wojnie światowej uczyła w Liceum Ogólnokształcącym w Puławach.

8 *Ibidem*, s. 104.